

1.1.1. Vapaa sivistystyö

Yleistä

Säkylän kansalaisopiston tehtävänä on järjestää toimialueensa asukkaille elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Koulutuksessa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Opetusta kohdennetaan kaikenikäisille. Opetussisältöinä ovat tiedot ja taidot, jotka ovat tarpeellisia yhteiskunnassa toimimisessa, edistävät itseopiskelua, lisäävät psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä ohjaavat vapaa-ajan mielekkääseen käyttöön.

Säkylän kansalaisopiston opintotarjonnan suunnittelun lähtökohtana on toimialueella asuvan väestön (eri ikä- ja väestöryhmät) ja yhteisöjen (vapaaehtoiset, kunnalliset yksiköt ja yritykset) opiskelu- ja harrastustoiveet ja koulutustarpeet. Opisto toimii aktiivisesti, asiakaslähtöisesti, vuorovaikutteisesti ja avoimesti suhteessa yhteisönsä. Opistolla on aktiivinen vaikutus toimialueensa väestöön, jolle opisto tuottaa lähipalveluita.

Tehtäväalueen toiminta vuonna 2024

Säkylän kansalaisopisto osallistui edellisvuosien tapaan yhteistoimintaan ja pyrki kehittämään sitä muiden lähialueiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa. Opinto-ohjelmansa lisäksi kansalaisopisto järjesti myös tilauskoulutuksia. Kevätkaudella järjestettiin Länsi-Kalkkuna Oy:n maahanmuuttajataustaisille työntekijöille suomen kielen tilauskoulutus. Ensiavun peruskoulutus järjestettiin kevätkaudella perusopetuksen, lukion ja vapaa-aikapuolen työntekijöille ja syyskaudella kunnan varhaiskasvatushenkilöstölle. Vuosina 2024 ja 2025 kansalaisopisto osallistuu Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen suunnittelemaan Finger-toimintamallin järjestämällä osallistujille ohjattuja liikuntatunteja.

Kansalaisopiston kädentaitojen näyttely oli esillä Säkylän pääkirjastossa kesäkuussa. Näyttely koottiin seuraavien kurssien teoksista: Puutyöt, Metallityöt, Kudontaa kangaspuilla, Posliinimaalaus ja kuvointi, Keramiikka, Kuvataideryhmä aikuisille sekä Kuvataidetoimintaa lapsille. Näyttelyn kokosivat kansalaisopiston tuntiopettajat Aki Suutari ja Sirpa Poikela sekä koulutussuunnittelija Laura Aalto.

Kesäkuussa kansalaisopisto osallistui Säkylässä järjestettyyn Kaislikossa Kuhisee 2024 -tapahtumaan järjestämällä sinne oman infopisteen, jossa esiteltiin ja markkinoitiin opiston kursseja. Elokuussa kansalaisopisto oli mukana harrastetapahtuma Säkylä KickStartissa, jossa lähialueen seurakunnat, yhdistykset ja muut harrastustoimintaa lapsille ja nuorille tarjoavat tahot esittelivät toimintaansa. Mukana olivat koulutussuunnittelija Laura Aalto jakamassa yleistä infoa opistosta, Reetta Hulmi esittelemässä Nuorten teatterikurssin toimintaa sekä Tuuli Hokkanen pitämässä lasten sirkusta. Lasten sirkustoimintaa järjestettiin elokuussa myös Säkylän Taiteiden yössä.

Kurssien markkinointia sekä ajankohtaista tiedottamista jatkettiin myös sosiaalisen median alustoilla. Käytössä olivat opiston Instagram-tili sekä Facebook-sivut. Facebook-sivuilla julkaistiin loppuvuonna juttusarja opiston henkilökunnasta sekä opettajista ja käynnissä olevista kursseista. Näin tuotiin näkyville Säkylän kansalaisopiston toiminnan taustatekijöitä.

Loppuvuodesta 2024 päivitettiin Säkylän kansalaisopiston oppilaitoskohtainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2023–2026. Kansalaisopiston opiskelijoille laadittiin Webropol-kysely opiston toiminnassa toteutuvaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen. Opettajille lähetettiin kooste kyselyn tuloksista. Säkylän kansalaisopiston kurssipalautekysely toteutettiin keväällä sähköisesti Webropol-palvelun kautta ja samoin opettajille laadittiin palautekysely liittyen perehdytykseen, tiedottamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Näidenkin kyselyjen vastauksista opettajat saivat koosteen nähtäväksi.

Hankkeet

Opintoseteliavustus

Opetushallitus myönsi opintoseteliavustusta 8 250 €. Avustuksen avulla on voitu jättää perimättä tai alentaa opintomaksuja niiltä kohderyhmiltä, joiden kouluttautumista erityisesti halutaan edistää. Kohderyhmät on määritelty avustuksen rahoitusehdoissa.

Hankeavustus opetustoimen henkilöstökoulutukseen

Opetushallitus myönsi valtionavustusta Säkylän kansalaisopiston ja Sataopiston yhteishankkeelle N.Y.T. – Naapuriopistojen yhteistyö tulevaisuudessa 10 071 €. Hankkeen tavoitteina ovat verkostoituminen, uusien yhteistyömuotojen kehittäminen sekä opettajien hyvinvoinnin vahvistaminen ja tukeminen. Hankkeessa vahvistetaan opistojen henkilöstön digitaalisia taitoja ja digimyrönteisyyttä, jalkautetaan vapaan sivistystyön ajankohtaisia asioita opistojen arkityöhön ja pohditaan opistojen roolia tulevaisuuden yhteiskunnassa. Hanke toteutetaan vuosina 2024–2025.

Valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vapaa sivistystyö			
Valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Järjestetään monipuolista ja laadukasta opetusta, joka vastaa kuntalaisten koulutustarpeita. Yleissivistävän koulutuksen lisäksi järjestetään tilauskoulutuksena ammatillisia valmiuksia lisäävää koulutusta.	Opetustuntien määrä tunteina.	Opetusta järjestetään noin 2 950 - 3200 tuntia.	Opetusta on järjestetty 2 715 tuntia
Opisto järjestää kuntalaiset tavoittavaa opetusta Säkylän kunnan alueella.	Opetustunnit, kurssit ja opiskelijat.	Opetus tavoittaa 16 % asukkaista.	Säkylässä on 6 266 asukasta (tilanne 31.12.2024), sākyläläisiä netto-opiskelijoita 725. Opetus tavoittaa 11,6 % asukkaista.
Opetuksen ja opetusjärjestelyjen laatu on tasoltaan hyvää tai erinomaista.	Kurssipalautteet (otanta kurseista)	87 % palautteen antajista vastaa, että opetus ja opetusjärjestelyt hyvää tai erinomaista tasoa.	Kiitettävän tai hyvän arvion kurseista ja kurssin tavoitteiden toteutumisesta antoi yhteensä 97 % kyselyyn vastanneista.
Kansalaisopiston opetustoiminnan kustannukset, €/asukas	Kuntaliiton kuntatalouden tilastot *	Nettokustannukset enintään saman kokoluokan kuntien keskitasoa *	Kansalaisopiston kokonaiskustannukset 40,80 e/as * (mukana muutkin kuin opetuskustannukset)
Opetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisesti ja tehokkaasti hyödyksi paikallinen ja lähialueiden osaaminen ja paikalliskulttuurin osaamisalueet.	Paikallisten ja lähialueiden opettajien ja asiantuntijoiden osuus koko kurssitarjonnan opettajakunnasta toteutuneen opetuksen tilastoinneissa.	Opettajakunnasta 2/3 on opiston toiminta- ja lähialueella asuvia.	Opettajakunnasta 69 % on opiston toiminta- ja lähialueella asuvia.

* Vapaan sivistyksen kansalaisopistojen nettokäyttökulujen kustannusvertailua ei ole saatavilla, koska kuntaliiton tilastoinnissa ei huomioida OKM:n valtionosuuksia. Eri järjestämismallien takia nettokäyttökulut eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Toimintaa ja taloutta kuvaavia tietoja

Vuosi 2022 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	3 045
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	828
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 324
Vuosi 2023 (kalenterivuosi)	Yhteensä

– annetaan opetusta (tunnit)	2 894
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	937
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 566
Vuosi 2024 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	2 715
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	821
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 522

Henkilöstö 31.12.2024

Säkylän kansalaisopisto

rehtori/sivistysjohtaja (10 %)

koulutussuunnittelija

hallintopalvelusihteeri (45 %)

Säkylän yhteiskoulun ja Säkylän seudun lukion kanssa yhteinen musiikin lehtori

noin 40 osa-aikaista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa

Toimintamenojen ja -tulojen toteutuminen

Vapaa sivistystyö					
Käyttötalous	TA 2024	Muutokset	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama
Toimintatulot	69 000		69 000	64 915	4 085
Toimintamenot	-301 486		-301 486	-263 495	-37 991
Toimintakate	-232 486	0	-232 486	-198 580	-33 906
Suunnitelman mukaiset poistot	-229		-229	-745	516
Laskennalliset erät	-47 204		-47 204	-56 307	9 103
Yli-/alijäämä	-279 919	0	-279 919	-255 633	-24 286